

Controale interne mai exigente pentru a reduce riscurile corporative

Idei principale

Această publicație recomandă șase acțiuni de îmbunătățire a ecosistemului de raportare corporativă. Toate părțile-cheie și interacțiunile dintre acestea vor fi nevoite să evolueze pentru a răspunde mai eficient riscurilor de fraudă și eșecurilor corporative.

O guvernanță corporativă robustă, care să prevadă controale interne mai exigente, ar putea îmbunătăți semnificativ calitatea raportării financiare. Pentru îndeplinirea acestui obiectiv, diferitele părți componente ale ecosistemului trebuie să ia măsuri: structurile legislative naționale și cele ale Uniunii Europene, autoritățile de supraveghere, organismele care elaborează standarde de raportare financiară și audit.

Una dintre propunerile noastre constă într-o declarație publică din partea companiilor cu privire la eficacitatea controalelor interne asupra raportării financiare, prin care se va asigura că atât conducerea, cât și consiliul de administrație își asumă responsabilitățile care le revin. Existența unei asigurări independente, furnizate de auditorul statutar cu privire la aceste controale, ar contribui la creșterea credibilității lor.

Context

Conducerea și consiliul de administrație ale companiei sunt principalele responsabile pentru stabilirea controalelor interne asupra raportării financiare (denumite în cele ce urmează: controale interne) și pentru gestionarea riscurilor precum fraudă, continuitatea activității și neconformitatea cu legile și reglementările. Această responsabilitate include întocmirea și prezentarea fidelă a informațiilor financiare ale companiei.

Întărirea controalelor interne într-un cadru eficient de guvernanță corporativă este modalitatea cea mai eficace de a îmbunătăți ecosistemul de raportare și de prevenire a riscurilor corporative. Așadar, guvernanța corporativă robustă și raportarea publică sunt condițiile preliminare pentru întărirea rolului pe care auditorul îl are în privința controalelor interne.

Frauda și eșecurile corporative pot cauza daune semnificative la nivel uman și economic, erodând încrederea publică în piețele financiare. În consecință, companiile ar trebui să acorde o atenție deosebită riscurilor asociate fraudei și continuității activității atunci când proiectează și aplică controalele interne. Recomandările noastre de mai jos sunt explicate mai detaliat în publicațiile Accountancy Europe cu privire la [fraudă](#) și [continuitatea activității](#) (februarie 2021).

Obiectiv

Această publicație își propune să trateze întrebările cuprinse în [consultarea](#) derulată de Comisia Europeană (CE) cu privire la sistemele de management al riscului și controalele interne ale companiilor cotate. Am transmis deja [răspuns](#) la această consultare, în scopul îmbunătățirii raportării corporative și implementării acesteia. Sprijinim această inițiativă și considerăm că toate părțile-cheie ale ecosistemului de raportare financiară (mai precis, consiliile de administrație și conducerea companiilor, auditorii, structurile legislative, organismele de elaborare a standardelor și autoritățile de reglementare) și interacțiunile dintre acestea trebuie să evolueze.

În cele ce urmează detaliem opiniile noastre și propunem o cale de urmat în domeniul controalelor interne. Acest tip de controale includ politici și practici care ajută la asigurarea unei raportări financiare fiabile și la timp, în conformitate cu reglementările aplicabile.

Acțiunile pe care le sugerăm vizează companiile care fac parte din cele trei categorii ale entităților de interes public (EIP) instituite la nivelul Uniunii Europene (UE): companii cotate, instituții de credit și companii de asigurare. Pentru mai multe detalii despre definiția EIP prevăzută de UE și modul în care statele membre au reglementat EIP-urile la nivel național, puteți consulta [studiul](#) Accountancy Europe din 2019.

Acțiuni de reducere a riscurilor corporative

Legislația UE și legislația națională

Factorii de decizie politici trebuie să analizeze limitarea ariei de aplicare a companiilor afectate, când este introdusă orice cerință nouă cu privire la guvernarea corporativă și raportare. Aceștia s-ar putea concentra doar asupra celor mai importante companii cuprinse în categoria EIP-urilor prin legislația UE (de exemplu, excluzând companiile de interes public instituite de statele membre).

Mandatul cu privire la comitetul de audit

Entitățile desemnate drept entități de interes public prin legislația UE ar trebui să aibă un comitet de audit separat, cu un număr suficient de membri care să aibă competențe în contabilitate și audit. În cele mai importante companii, o funcție independentă de audit intern și structuri bine stabilite de denunțare a neregulilor ar trebui să sprijine comitetul de audit. Structurile legislative ar trebui să elimine dispozițiile care le permit statelor membre să prevadă derogări de la această cerință.

Mandatarea raportării cu privire la eficacitatea controalelor interne

Controalele interne eficiente și adecvate sunt vitale pentru calitatea raportării financiare. Conducerea trebuie să instituie aceste controale ca parte a structurii de guvernare corporativă, iar consiliul este responsabil de aprobarea și supravegherea acestei structuri. Când sunt proiectate și implementate corect, aceste controale cresc fiabilitatea informațiilor financiare pe care le raportează compania.

Ar trebui să li se solicite EIP-urilor din UE să instituie un sistem de controale interne ale raportării financiare și să emită o declarație publică cu privire la eficacitatea acestora. O astfel de declarație ar include, de exemplu, detalii despre modul în care funcționează programele de management al riscurilor de fraudă și continuitate a activității.

În cazul în care o astfel de declarație publică ar deveni obligatorie, auditorilor statuari li s-ar putea solicita să furnizeze o asigurare cu privire la controalele interne ale companiilor.

Eficientizarea mecanismelor timpurii de denunțare a neregulilor, aplicate de auditori

Potrivit legislației UE, când auditorii suspectează nereguli, inclusiv acte de fraudă, aceștia ar trebui să informeze compania auditată și să invite conducerea acesteia să întreprindă investigații și să ia măsuri corespunzătoare. Când conducerea nu investighează problema, auditorul trebuie să notifice autoritățile responsabile de investigarea acestor nereguli. Aceste „mecanisme timpurii de denunțare a neregulilor” sunt, de asemenea, prevăzute pentru informațiile care ar putea pune în pericol continuarea operațiunilor companiei. În anumite circumstanțe, auditorul trebuie să notifice autoritățile înainte, sau fără, să informeze conducerea companiei.

În multe țări din UE, nu este clar cum și către ce autoritate ar trebui să raporteze auditorii cu privire la anumite tipuri de entități de interes public. Mai mult, reglementările referitoare la confidențialitate din unele state membre creează obstacole practice în calea acestei raportări efectuate de auditori.

Legislația națională ar trebui să specifice autoritatea competentă și procedurile aferente aplicabile auditorilor în vederea emiterii de avertizări timpurii. Ar trebui să fie desemnată o autoritate competentă pentru toate EIP-urile și ar fi necesare îndrumări clare pentru auditori privind conformitatea acestora cu obligațiile legale.

Supraveghere și standarde

Autorități de supraveghere care să sprijine dezvoltarea și să coordoneze

Caracteristica educațională și de remediere a supravegherii trebuie subliniată, pe baza rezultatelor analizelor cauzelor principale, efectuate de autoritățile de supraveghere. Revizuirile și rapoartele de supraveghere ar trebui să include întotdeauna informații cu privire la ce ar fi trebuit făcut diferit, de ex. comentarii constructive care să ajute companiile și auditorii să se dezvolte și să îmbunătățească. Coordinarea și cooperarea dintre diferite

autorități de supraveghere (responsabile de raportare, audit, piețele titlurilor de valoare, etc.) ar trebui, de asemenea, îmbunătățită și mai bine corelată.

Mandatarea prezentării de informații cu privire la continuitatea activității, chiar în lipsa unei incertitudini

Standardele de raportare financiară ar trebui să introducă prezentări obligatorii de informații pe baza ipotezei conducerii de continuitate a activității. Aceste prezentări ar trebui să țină cont de raționamentele critice exercitate pe parcursul evaluării continuității activității și ar trebui să fie solicitate chiar dacă nu a fost identificată o incertitudine semnificativă de către conducerea companiei.

Extinderea ariei de analiză și comunicare a auditorilor

Pentru a răspunde la nevoile pieței în curs de schimbare, standardele de audit ar trebui să solicite din partea auditorilor:

- să comunice în raportul de audit de ce au fost de acord cu evaluarea continuității activității efectuată de conducere și ce proceduri au fost aplicate, în vederea exprimării unui acord pe marginea acestei evaluări
- să raporteze cu privire la activitatea lor în legătură cu fraudă și să prezinte constatările aferente către consiliile de administrație și comitetele de audit, chiar și când nu a fost identificat niciun aspect care poate fi considerat drept „aspect-cheie de audit” sau care ar afecta, în alt mod, opinia de audit.

Calea de urmat

Profesia contabilă este deschisă la schimbare și pregătită să contribuie la eforturile CE de a consolida ecosistemul de raportare corporativă. Împărtășim abordarea sistemică a Comisiei, adică luarea în considerare, împreună, a guvernantei corporative, raportării, auditului și supravegherii. Accountancy Europe va furniza fapte bazate pe probe și recomandări constructive pentru a continua dezbaterile pe marginea acestor aspecte pertinente.

Cadrul general ar trebui să devină mai coerent, asigurându-se că toate părțile își îndeplinesc rolul de promovare a încrederii publice pe piață, inclusiv a fiabilității raportării financiare.

O guvernanță corporativă robustă, care să prevadă controale interne mai puternice, ar îmbunătăți semnificativ calitatea raportării financiare. Pentru atingerea acestui obiectiv, diferitele niveluri de competență vor trebui să se dezvolte: legislația UE și legislația națională, cadrul de supraveghere, precum și standardele de raportare financiară și de audit.

O declarație publică obligatorie din partea companiilor, cu privire la eficacitatea controalelor interne aferente raportării financiare vor sprijini descărcarea de responsabilitate a conducerii și a consiliului de administrație. O asigurare independentă furnizată de auditorul statutar cu privire la aceste controale ar contribui și mai mult la creșterea credibilității lor.

Această publicație reprezintă traducerea unui document publicat, în versiune sa originală, de către Accountancy Europe la 17 iunie 2022, cu titlul Stronger internal controls to reduce corporate risks. Traducerea a fost efectuată sub responsabilitatea integrală a Camerei Auditorilor Financiară din România. Accountancy Europe nu își asumă nicio răspundere pentru conținutul acestui document sau pentru acuratețea traducerii. Pentru orice neclarități, cititorul ar trebui să consulte versiunea originală în limba engleză, care poate fi descărcată gratuit de pe site-ul Accountancy Europe:

<https://www.accountancyeurope.eu/publications/stronger-internal-controls-to-reduce-corporate-risks/>

Documentele Accountancy Europe nu pot fi reproduse, integral sau parțial, în limba originală sau traduse, fără acordul scris al Accountancy Europe info@accountancyeurope.eu